

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 9Ps/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920200149
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:5920200149.1

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok v konaní o návrhu navrhovateľa: Ing. V. S., R. XXXX/X, XXX XX T., na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony fyzickej osoby: P. S.ová, nar. XX.XX.XXXX, bytom R. V. XX, XXX XX, zastúpená procesným opatrovníkom: R. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. B. XXX/X, R. V., o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

P. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. V. XX, je povinná do právoplatného skončenia konania o obmedzení jej spôsobilosti na právne úkony zdržať sa zaťažovania a nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na liste vlastníctva č. X pre k.ú R. V., obec R. V., okres T..

odôvodnenie:

1. Na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 9Ps/2/2020 prebieha konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony P. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorý návrh bol podaný synom menovanej Ing. V. S. dňa 24.01.2020.

2. Dňa 05.02.2020 podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd P. S. nariadil zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na liste vlastníctva č. X pre k.ú. R. V., obec R. V., okres T., ako aj povinnosť zdržať sa zaťažovania týchto nehnuteľností do právoplatného skončenia konania 9Ps/2/2020.

3. Návrh zdôvodnil navrhovateľ tým, že na LV č. X pre k.ú. R. V. sú zapísané nehnuteľnosti: rodinný dom súp. č. XX, garáž súp. č. XX a príslušné pozemky, pričom navrhovateľova matka je spoluvlastníčka týchto nehnuteľností so spoluvlastníckym podielom 1-ica. Druhou spoluvlastníčkou uvedených nehnuteľností so spoluvlastníckym podielom 1-ica je jeho sestra R. B., nar. XX.XX.XXXX. ktorá nadobudla svoj spoluvlastnícky podiel pravdepodobne v dedičskom konaní po našom otcovi, v ktorom dedičskom konaní navrhovateľ súhlasil, aby sestra ohľadne rodinných nehnuteľností po ich rodičoch dedila po otcovi a on bude dediť po matke. Sestra v uvedenom rodinnom dome fakticky nebýva. So sestrou v poslednom čase nemá dobré vzťahy. Jej povahové vlastnosti a názory mu nekonvencujú, lebo má iný náhľad na svet a hodnoty v ňom. Sestra sa pred ním verbálne opakovane vyjadruje, že v krátkej dobe zabezpečí, aby matka previedla darom svoj spoluvlastnícky podiel na predmetných nehnuteľnostiach. Z toho vyvodzuje záver, že jeho sestra má snahu, aby nemohol po matke dediť. Sestra si je vedomá zlého psychického stavu matky. Je možné, že sestra plánuje uzavrieť úverovú zmluvu, pričom by garantovala splnenie podmienok úverovej zmluvy zriadením záložného práva na predmetné nehnuteľnosti. Navrhovateľ má dôvodnú obavu, že sestra v krátkej dobe naplní svoje plány. Neodkladné opatrenie by podľa tohto návrhu malo trvať do právoplatnosti rozhodnutia súdu v tomto konaní ohľadne pozbavenia spôsobilosti na právne úkony. Ak by súd matku pozbavil spôsobilosti nakladania s nehnuteľnosťami a zaťažovania týchto nehnuteľností, pominuli by dôvody nariadeného neodkladného opatrenia, lebo následné právne úkony jej matky ohľadne nehnuteľností by boli absolútne neplatné. Dňa 29.01.2020 mala navrhovateľovi napísať jeho sestra SMS, že si ide dať s mamou vybaviť generálnu plnú moc. Z tohto dôvodu má nalievajúcu obavu, aby v krátkej dobe sestra nevykonala prevody nehnuteľností na seba od ich matky. Podľa navrhovateľa

je preto dôvodné nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa dočasne upravili pomery ohľadne nakladania a zaťažovania predmetných nehnuteľností. V opačnom prípade by de facto mohol stratiť svoj zákonný dedičský podiel po matke. Je toho názoru, že navrhované neodkladné opatrenie je primerané uvedenému sledovanému legitímnemu cieľu. nariadením neodkladného opatrenia nevznikne neho matke žiadna zásadná ujma a žiadna ujma nevznikne ani jeho sestre alebo tretej osobe. Nariadením neodkladného opatrenia nedochádza ani k zásahu do ústavného práva na súdnu ochranu v zmysle Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR žiadnej navrhovateľovi blízkej osobe.

4. Okrem návrhu vo veci samej a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa súd v rámci dokazovania v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s:

a) prepúšťacou správou Liptovskej nemocnice s poliklinikou zo dňa 2X.XX.2019 z ktorej vyplýva, že P. S. bola v novembri 2019 tri týždne hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení, pričom je jej diagnostikovaná demencia zmiešaného typu, stredne ťažká;

b) listom vlastníctva č. X, k.ú. R. V., obec R. V., z ktorého vyplýva, že P. S. je podielovou spoluvlastníčkou o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1 nehnuteľností: garáže súp. č. XX, rodinného domu súp. č. XX a pozemkov o celkovej výmere 3.193 m².

X. Podľa § 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 32X ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

6. Súd po preštudovaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, príloh a pripojeného spisového materiálu dospel k záveru, že návrh je dôvodný.

7. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Aj v konaní o neodkladnom opatrení však musí súd hodnotiť vykonané dôkazy, pričom rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Procesnú zodpovednosť v uvedenom smere nesie navrhovateľ neodkladného opatrenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu.

8. V prejednávanej veci mal súd osvedčené, že osoba o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná trpí duševným ochorením, pričom bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Z tvrdení navrhovateľa mal súd preukázané, že medzi deťmi P. S. nie je t.č. ideálny vzťah, pričom tak navrhovateľ, ako aj jeho sestra, ktorá bola ustanovená do funkcie procesnej opatrovníčky svoju matku navštevujú a starajú sa o jej potreby, a teda pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že jeho sestra by mohla mať snahu o to, aby primála matku k uzavretiu darovacej zmluvy ohľadom nehnuteľností, ktorých je podielovou spoluvlastníčkou, tak na druhej strane aj sestra navrhovateľa, by mohla mať tak isto oprávnené pochybnosti, či brat nebude postupovať naznačeným smerom a sám matku neovplyvní vo svoj prospech.

9. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia predovšetkým vzhliadol záujem osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná. P. S. mohla počas svojho života darovať svoje nehnuteľnosti ktorémukoľvek zo svojich detí, avšak toto neučinila. Aktuálne, keď existujú odôvodnené pochybnosti o jej duševnom stave, by mohlo dôjsť k takému prevodu nehnuteľností, ktoré by nekorešpondovalo s jej skutočnou vôľou tak, že by event. mohla byť ovplyvnená niektorým z jej detí, prípadne treťou osobou. Pokiaľ je menovaná dezorientovaná do tej miery, že nevie či je momentálne rok 1990 alebo 1994, môže súd odôvodnene predpokladať, že akémukoľvek právnomu úkonu týkajúcemu sa jej nehnuteľností by chýbala jedna zo základných náležitostí a tým je náležitosť vôle, ktorá musí byť slobodná, daná, vážna a bez omylu. K uvedenému súd dodáva, že pokiaľ v priebehu konania vyjdú najavo skutočnosti (napríklad po vykonaní znaleckého dokazovania) preukazujúce opak, t.j. vyvracajúce pochybnosti o duševnej chorobe, súd aj bez návrhu zruší nariadené neodkladné opatrenie.

10. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je jedným z najvážnejších zásahov do ústavných práv a slobôd. Súd preto pristúpil k danej veci veľmi citlivo a uvážene a dospel k záveru, že obmedzenie spôsobilosti na právne úkony výlučne vo vzťahu k jednej a konkrétnej nehnuteľnosti z dôvodu ochrany vlastníckeho práva osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná je zásahom ekvivalentným a v danom prípade podľa názoru súdu aj potrebným. Zásah do práv osoby je navyše opatrením dočasným a trvá maximálne do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

XX. Nariadenie neodkladného opatrenia je faktickým opatrením, ktoré definitívne a konečne nerozhoduje o otázke spôsobilosti na právne úkony. Konečné rozhodnutie o návrhu bude nasledovať po vykonaní štandardného dokazovania, najmä znaleckého skúmania duševného stavu a ustálené v rozhodnutí vo veci samej, preto súd trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde proti ktorého rozhodnutiu smeruje (Okresný súd Ružomberok), písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa má okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 C.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a v prípade ak bolo podanie urobené v prebiehajúcim konaní, tak aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 C.m.p. odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 376 ods. 3 C.m.p., konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.